

SPEGLAR MITT EGET KVARTER UPPLEVELSEN AV MIN STAD?

LINA BJERKE, CHARLOTTA MELLANDER OCH
JONNA RICKARDSSON

Sammanfattning

I detta kapitel undersöker vi hur synen på Göteborg och det egna bostadsområdet varierar mellan olika typer av bostadskvarter. Kan individens närmiljö förklara hur pass nöjd hen är med sin stad som helhet? Deskriptiva resultat visar att individer i mer resurssvaga områden i allmänhet har en mer positiv bild av Göteborg än boende i resursstarkare områden, samtidigt som de i större utsträckning upplever sin direkta närmiljö som otrygg. En negativ närmiljö, eller en negativ syn på närmiljön, verkar alltså inte spilla över på individens syn på staden, utan individer tenderar att ha olika syn på sitt närområde och sin stad. Skillnader i syn på staden mellan individer i olika resursområden kan också spegla skillnader i förväntningar på staden, där individer i resursstarka områden kan tänkas ha högre förväntningar på staden och dess kvaliteter.

Är upplevelsen av en stad densamma oavsett var i staden man bor? I det här kapitlet tittar vi närmare på göteborgarnas åsikter om sin stad och sitt bostadsområde och om dessa varierar mellan områden med olika socioekonomisk status. Å ena sidan är sträckorna inom en stad sällan längre än att vi kan ta oss runt och uppleva stadens alla områden oavsett var i staden vi bor. Å andra sidan kommer det egna bostadsområdet och stadsdelen med en rad kvaliteter som kan påverka helhetsupplevelsen av staden. Förekomst och kvalitet på offentlig service, såsom grundskolor eller kollektivtrafikens frekvens och tillförlitlighet är exempel på service som varierar inom staden. Andra exempel på olikheter stadsdelar emellan som kan påverka synen på sitt närområde och sin stad är känslan av kriminalitet och trygghet, skillnader i tillgång till kultur, natur, och mötesplatser.

En individs upplevelse av sin stad kan därmed tänkas vara en funktion av faktorer både på stadsnivå och på kvartersnivå. En rad studier visar att större, framgångsrika städer tenderar att utveckla en ekonomisk segregation (Glaeser m fl, 2009; Moretti, 2012). Den ekonomiska ojämlikhet som bland annat lyfts av Piketty (2014) är alltså inte bara mellan människor och städer, utan också inom städer och stadsdelar (Diamond, 2016). Den ekonomiska segregationen skapar en rad utmaningar för de som bor i marginaliserade områden. Chetty med flera (2014) har i omfattande studier visat hur möjligheten för unga att klättra socioekonomiskt till stor

del beror på vilket kvarter de vuxit upp i. Rothwell och Massey (2014) visar att skillnaden i livstidsinkomst mellan individer som har vuxit upp i de ekonomiskt svagaste respektive de ekonomiskt starkaste områdena i staden, är lika stor som den mellan individer som gått ut gymnasiet respektive universitetet. Områdets socioekonomiska förhållanden är relativt svårföränderliga och statiska över tid, och individer i resurssvaga områden väljer ofta att flytta till starkare områden när möjlighet ges, istället för att stanna kvar och försöka förändra situationen där de bor (Cortright & Mahmoudi, 2014; Freeman, 2005; Freeman & Braconi, 2004). En sådan förflyttning är både ett resultat av existerande skillnader mellan områden och en orsak till att skillnader ökar. Den resulterade boendesegregeringen är en av dagens stora utmaningar då den skapar en allt större ojämlikhet mellan rika och fattiga, en situation som hindrar en långsiktig positiv ekonomisk och social utveckling (Florida, 2017).

Hur och var enskilda individer bor, och den aggregerade spridningen av människor till olika delar av staden beror på en rad olika faktorer. Individers boendesituation bestäms till stor del av individuella preferenser och ekonomiska förutsättningar. Resultatet blir att individer med svagare ekonomisk ställning i större utsträckning bor i kvarter som är billigare och i flertalet perspektiv mindre attraktiva. Det är helt enkelt så långt budgeten räcker. De med bättre ekonomi tenderar istället att välja en bostad i ett dyrare kvarter. Som ett ytterligare perspektiv tillkommer komplexiteten i den svenska bostadsmarknaden. Våra storstäder karaktäriseras av bostadsbrist, höga bostadspriser och långa hyresköer vilket minskar valmöjligheterna för hushåll med lägre inkomster och kapital. Fördelningen av människor över olika områden i en stad har därmed element av såväl frivillig som mer ofrivillig bosättning. Hela detta resonemang för oss till slutsatsen att om individer har starka preferenser för var de vill bo, kommer upplevelsen av sin plats i stor utsträckning bero på individuella förutsättningar att möta dessa bostadspreferenser.

Det finns förhållandevis lite forskning om kopplingen mellan den direkta närmiljö man bor i och uppfattningen av staden som helhet men inom psykologin har det ändå gjorts en rad studier. Hidalgo och Hernandez (2001) visar hur en individs koppling till sin plats kan delas in i olika geografiska nivåer och dimensioner. Kopplingen till det egna närområdet är ofta svagare än kopplingen till större geografiska nivåer, så som stadsdel och stad. Giuliani (2003) visar i en granskning av en stor del av forskningen att cirka 70 procent av de studier som undersöker individers upplevelse av sin plats fokuserar på bostadskvarteret, det vill säga den direkta närmiljön, medan väldigt få fokuserar på staden som helhet. Det är få studier som kombinerar olika geografiska nivåer inom staden för att kartlägga individers kopplingar till sin plats (Lewicka, 2010). Vi saknar också fler studier som undersöker hur synen på staden varierar mellan områden med olika socioekonomiska förhållanden.

Uppfattningen om sin plats hänger också ihop med individernas karaktärsdrag. Florida med flera (2011) studerade hur pass nöjda individer var med sina plat-

ser och förutom platsernas egna kvaliteter så påverkade faktorer som individens utbildningsnivå och inkomst. Ju högre utbildning och ju högre inkomst – desto mer nöjda var individerna med sin närmiljö. Det skulle kunna vara en effekt av att den högre inkomsten och utbildningen gör att individen har råd att bo i ett ekonomiskt mer fördelaktigt kvarter, vilket i sin tur påverkar hur platsen uppfattas och hur pass nöjd individen är med densamma. De visade också att individer som tyckte att grundskolan höll god kvalitet, där det fanns ett rikt kulturutbud, samt goda förutsättningar för social samvaro med familj och vänner också tenderade att vara mer nöjda med sina platser.

I detta kapitel försöker vi sammanfoga forskningen kring individens koppling till sin plats, segregation, samt den forskning som lyfter hur pass nöjd man är med sin plats. Vår hypotes är att individens direkta närmiljö kan påverka uppfattningen om staden, vilket innebär att uppfattningen om samma stad sannolikt skiljer sig mellan områden med olika socioekonomisk status. Baserat på exempelvis Hildago och Hernandez (2001) kan dock kopplingen till platsen spela olika roll beroende på om man tänker sig platsen ur ett rent fysiskt perspektiv, eller som en mer social koppling. Men frågan om hur platsen (staden eller den direkta närmiljön) uppfattas är viktig eftersom vi ofta tittar på en generell och genomsnittlig utveckling av en stad, samtidigt som den uppfattade verkligheten potentiellt kan variera mycket inom samma stad. En sådan generalisering kan ge en skev bild och sämre underlag för träffsäkra politiska beslut och strategier.

För att testa denna hypotes använder vi oss av enkätdata från de lokala SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2020 vilka inkluderar sammantaget ca 15 000 göteborgare. Enkäten innehåller, utöver en hel del frågor om deltagarens syn på Göteborg och det egna bostadsområdet, även information om var enkätdeltagaren bor: både i vilket stadsdelsnämndsområde, SDN, (enligt indelningen som fanns 2011–2020) och i vilket primärområde som individen bor i. Enkäten erbjuder även en indelning av alla primärområden i fyra olika resursområdeskategorier.

Indelningen av primärområden i en av fyra resursområdeskategorier baseras på medelinkomst och andel som tar del av ekonomiskt bistånd. SOM-institutet delar in alla primärområden i en av följande kategorier: (i) resursstarka, (ii) medelresursstarka, (iii) medelresurssvaga och (iv) resurssvaga. Alla stadens tio tidigare stadsdelar har primärområden i kategori (ii) och (iii). Däremot är det två stadsdelar, Angered och Östra Göteborg, som inte har något resursstarkt område. Likaså är det tre stadsdelar som inte har något resurssvagt område; Örgryte-Härlanda, Centrum och Majorna-Linné. Allt detta sammantaget visar att det finns en stor socioekonomisk segregering inom stadsdelar men också mellan dem. I tabell 1 ser vi fördelningen av resursområden inom Göteborgs olika stadsdelar.

Tabell 1 Fördelning av olika resursområden inom Göteborg stadsdelsnämndsområden¹, (antal och procent)

	Resurs-svaga		Medel-resurssvaga		Medel-resursstarka		Resurs-starka		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Angered	7	64	1	9	3	27	0	0	11	100
Östra Göteborg	4	67	1	17	1	17	0	0	6	100
Örgryte-Härlanda	0	0	3	25	6	50	3	25	12	100
Centrum	0	0	1	11	4	44	4	44	9	100
Majorna-Linné	0	0	4	44	4	44	1	11	9	100
Askim-Frölunda-Högsbo	3	25	5	42	1	8	3	25	12	100
Västra Göteborg	3	23	1	8	2	15	7	54	13	100
Västra Hisingen	4	44	1	11	1	11	3	33	9	100
Lundby	1	14	3	43	1	14	2	29	7	100
Norra Hisingen	1	13	3	38	3	38	1	13	8	100

Kommentar: Göteborgs 96 primärområden har delats in resursområdeskategorierna resurs-svaga, medelresurssvaga, medelresursstarka och resursstarka. Tabellen visar antal och procent av respektive resursområde per stadsdel.

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2020.

Utgångspunkten i nedan deskriptiva dataanalys är hur synen på Göteborg och sitt eget närområde varierar beroende på vilken typ av närområde man bor i, det vill säga hur resursstarkt området är. Det är alltså viktigt att komma ihåg att det kan vara ett resursstarkt område i en stadsdel med låg genomsnittlig inkomst, eller vice versa. Vi väljer att fokusera på skillnader mellan olika typer av resursområden, för att fånga individens direkta närmiljö, snarare än att fånga genomsnittliga nivåer inom olika geografiskt uppdelade områden, såsom stadsdelar.²

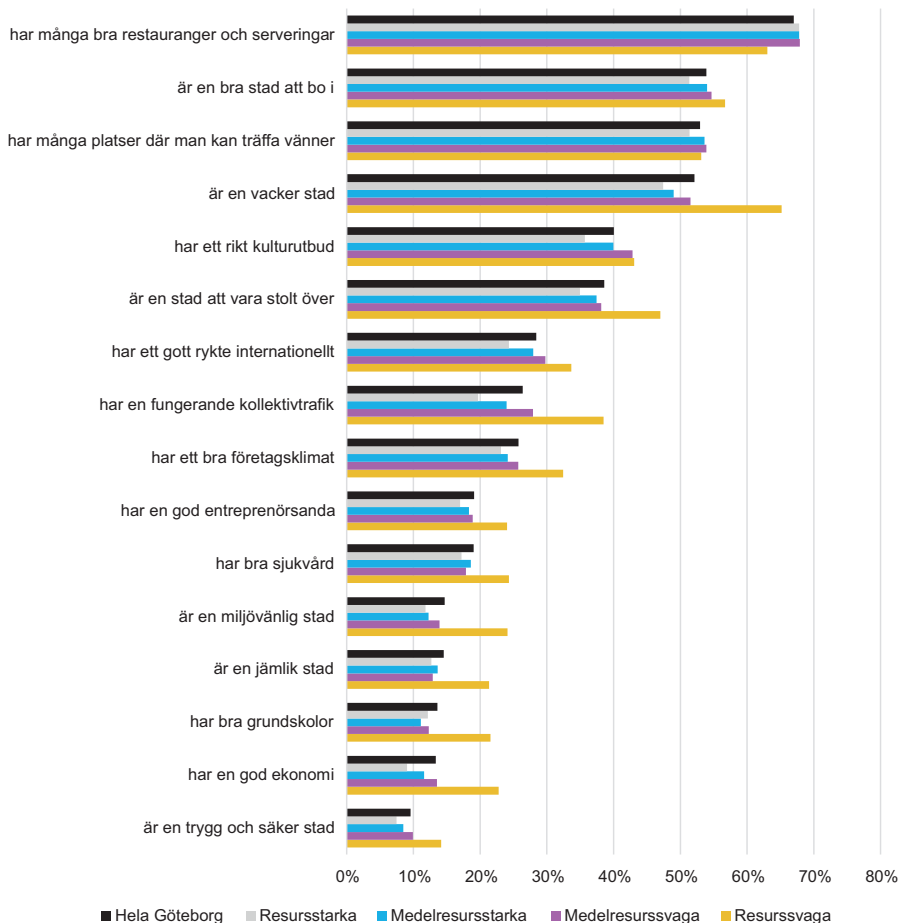
Synen på staden

Vi börjar med att titta närmare på hur synen på Göteborg varierar mellan resursområden. I enkäten ställs frågor om hur respondenten uppfattar kvaliteten på en rad faktorer som staden erbjuder. Påståenden i figur 1 har följande svarsalternativ: ”helt riktigt”, ”delvis riktigt”, ”delvis felaktigt” samt ”helt felaktigt”. I figur 1 visas andel per resursområde som instämmer *helt* i dessa olika påståenden.

Vid en snabb titt på figur 1 ser vi att skillnaderna är större mellan olika påståenden om staden än inom påståenden mellan de olika resursområdena samt Göteborg som helhet (sorterad efter detta). Göteborgarna tycks vara mest nöjda med restaurangutbud och serveringar och tycks anse att det finns goda möjligheter för mötesplatser. En betydligt lägre andel anser att staden är trygg och jämlik. En liten andel tycker också att staden erbjuder bra grundskolor och sjukvård. Det finns också ett antal skillnader mellan resursområden som är viktiga att poängtera.

Figur 1 Andel respondenter per resursområde som instämmer helt i påståendet om Göteborg (procent)

Andel per resursområde (samt hela Göteborg) som instämmer helt i följande påstående om Göteborg

Kommentar: Varje påstående har följande fyra svarsalternativ: 'Helt felaktigt', 'Delvis felaktigt', 'Delvis riktigt' och 'Helt riktigt'. Figuren visar andel per resursområde (samt hela Göteborg) och påstående som svarat 'Helt riktigt'. Påståendet 'Göteborg är en vacker stad' finns inte med i SOM-undersökningen i Göteborg 2016 (antal svarande=11 405). För resterande påståenden är antal svarande mellan 13 328 och 14 821.

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2020.

Det är tydligt att respondenter i resurssvaga områden är mer benägna att instämma helt i de positiva påståendena om stadens kvaliteter. De som bor i de mest resursstarka områdena har alltså, något överraskande, en mer positiv bild av Göteborg

och vad staden kan erbjuda än de som bor i resursstarka områden (57 procent att jämföra med 51 procent). Vi ser också en skillnad i uppfattningen om Göteborgs företagsklimat (32 procent vs. 23 procent), där de resurssvaga är något mer benägna att instämma helt i att det är bra. Likaså gäller för uppfattningen om kollektivtrafiken (38 procent vs. 20 procent), grundskolorna (22 procent vs. 12 procent) och sjukvården (24 procent vs. 17 procent), där individer i resurssvaga områden i större utsträckning instämmer helt i påståendet att Göteborg har en bra service inom dessa områden. Detsamma gäller uppfattningen om huruvida Göteborg är en jämlik stad där de resursstarka har en relativt låg andel som helt håller med om ett sådant påstående (21 procent vs. 13 procent). Skillnader mellan resurssvaga områden och övriga i svar på ovan nämnda påståenden är statistiskt säkerställda ($p < 0,000$).

Variationen mellan resursområden i figur 1 kan ses som något paradoxal då individer i kvarter med större socioekonomiska utmaningar uppfattar Göteborg mer positivt. Det skulle kunna bero på att man faktiskt ser bortom sin egen närmiljö och uppfattar Göteborg i bredare bemärkelse. Det är delvis i linje med Hildago och Hernandez (2001) som menar att individens uppfattning om den fysiska platsen går bortom det egna kvarteret. Samtidigt ger inte det en förklaring till varför individer i resursstarka områden rankar Göteborgs kvaliteter relativt lägre. Det skulle kunna vara så att förväntningarna ser annorlunda ut i resursstarka områden i en jämförelse med de förväntningar individer i resurssvaga områden har.

En del i uppfattningen om sin stad är hur man ser på framtiden, både för sig som individ och för staden som helhet. Individens uppfattning om sin stad speglas troligen även i frågan om man skulle rekommendera andra att flytta till staden. I tabell 2 presenteras fördelning av svar per resursområde på frågorna (1) om Göteborgs utveckling går åt rätt eller fel håll och (2) om respondenten skulle rekommendera andra att flytta till Göteborg.³ På frågan om Göteborgs utveckling ser vi ett liknande mönster som i figur 1 ovan, dvs. att individer som bor i resurssvaga områden har en mer optimistisk syn. Medan 38 procent av respondenterna i resurssvaga områden anser att Göteborg är på väg åt rätt håll är motsvarande siffra endast 28 procent i resursstarka områden. Det är dock svårt att säga varför individer i resurssvaga områden är mer optimistiska vad gäller stadens utveckling. Baserat på tidigare forskning, som visar på ökade skillnader mellan socioekonomiskt svaga och starka områden, hade vi förväntat oss en mer negativ syn på stadens utveckling i socioekonomiskt svaga områden. Återigen kan dessa diskrepanser bero på gruppernas olika förväntningar. En annan anledning skulle kunna vara att stadens insatser är mer synliga i resurssvaga områden, eftersom mer insatser faktiskt behövs på dessa platser. Detta resultat är i linje med Strömblad (2003) som finner att invånare i mer invandrartäta områden tenderar att vara mer positiva till sin egen möjlighet att påverka utvecklingen på politisk väg. En anledning enligt Strömblad är att dessa områden är mer politikertäta och områden där fler lokala åtgärdsprogram genomförs. Genom denna närhet uppfattas det som att politiken

ser villkoren i resurssvaga områden, samtidigt som den efterfrågar åsikter och förslag från de som bor i området.

Tabell 2 Uppfattning om Göteborgs utveckling och om man skulle rekommendera Göteborg som bostadsort. Svardsdistribution per resursområdeskategori (procent)

	Allmänt sett, tycker du att utvecklingen i Göteborg går åt rätt håll eller åt fel håll?			Summa (% / n)	Skulle du rekommendera andra att flytta till Göteborg?			Summa (% / n)
	Åt rätt håll (%)	Åt fel håll (%)	Ingen uppfattning (%)		Ja (%)	Nej (%)	Vet ej (%)	
<i>Primärområden</i>								
Resurssvaga	38	31	31	100/2 629	70	7	23	100/2 616
Medelresurssvaga	33	37	30	100/3 870	76	7	17	100/3 908
Medelresursstarka	32	39	28	99/3 943	78	6	17	101/3 971
Resursstarka	28	46	26	100/4 214	77	6	17	100/4 248
Hela Göteborg	32	39	29	100/14 656	76	6	18	100/14 743

Kommentar: Antal svarande=14 656 (Göteborgs utveckling), antal svarande = 14 743 (rekommendera Göteborg som bostadsort).

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2020.

På frågan om respondenten skulle rekommendera andra att flytta till Göteborg svarar 76 procent *Ja*. Vad beträffar den här frågan är individer i resurssvaga områden dock något mindre benägna att rekommendera staden i jämförelse med individer som bor i något av de tre resursstarkare områdeskategorierna. Skillnaden mellan resurssvaga områden och resterande är statistiskt signifikanta, medan skillnaderna mellan de tre resursområdena inte är det. Dock skiljer sig inte andelen som svarat *Nej* signifikant mellan resursområden, utan endast andelen som svarat *Ja* och *Vet ej*.

Som en utveckling av detta resonemang testar vi en del av ovan diskuterade samband i regressionsanalyser tillsammans med en rad andra förklaringsvariabler. Genom att koda om beroende variablerna (frågor om individens syn på Göteborg) så att de tar värdet 1 om respondenten har en positiv åsikt om Göteborg och 0 om respondenten har en mindre positiv eller negativ åsikt om Göteborg kan vi analysera sambanden med hjälp av en logistisk regressionsmodell. I dessa analyser undersöker vi alltså om skillnader i åsikt om Göteborg mellan resursområden är statistiskt signifikanta även när vi kontrollerar för andra faktorer som kan påverka individers syn på staden. Resurssvaga områden är referensgruppen vilket innebär att de övriga områdena jämförs med dessa områden. En fullständig variabelista presenteras i appendix.

I regressionsanalyserna kontrollerar vi för följande faktorer utöver resursområde: boendesituation (dummyvariabler för huruvida individen bor i villa/radhus, bor ensam och äger sin bostad), ålder (kontinuerlig variabel), kön (dummyvariabel, kvinna=1), utbildning (dummyvariabel =1 om individen har en examen från högskole-/universitetsutbildning på minst tre år), civilstånd (dummyvariabler för om individen är ensamstående (referenskategori), i ett förhållande, sambo, gift/i partnerskap eller änka/änkling), hushållsinkomst (12 kategorier), självrapporterat hälsotillstånd (11 steg, 0 =mycket dåligt och 10 =mycket gott), samt livstillfredsställelse (4 steg, 1 =inte alls nöjd och 4 =mycket nöjd). Vi kontrollerar även för geografi, det vill säga var individen bor på stadsdelsnivå, genom att inkludera dummyvariabler för stadsdelar (stadsdelar fixed effects).⁴

Om vi börjar med modell 1 och påståendet att Göteborg är en bra stad att bo i så ser vi att individer som bor i resursstarka och medelresursstarka områden är mindre troliga att instämma helt i detta påstående även när vi kontrollerar för en rad bakgrundsfaktorer. Detta bekräftar bilden som vi redan visat ovan. Förhållandet mellan att instämma helt och högre hushållsinkomst är negativt vilket ytterligare förstärker relationen mellan socioekonomi och synen på staden. Vi ser också att det är en lägre sannolikhet att instämma helt i påståendet om man bor i villa/radhus. Sannolikheten att instämma helt i påståendet är också lägre för äldre individer och individer med högre utbildningsnivå. Kvinnor är mer benägna att instämma helt än män. Däremot är individer i parrelationer mindre benägna att instämma helt.

I modell 2 undersöker vi hur benägenheten att rekommendera Göteborg som bostadsort varierar mellan resursområden och med olika individkaraktäristiska. Resursområdena är inte statistiskt signifikanta, vilket innebär att benägenheten att rekommendera Göteborg som bostadsort inte skiljer sig mellan resursområden när vi kontrollerar för individuella bakgrundsfaktorer. Däremot varierar benägenheten signifikant mellan könen, med ålder, hushållsinkomst och livstillfredsställelse. Kvinnor, yngre individer, individer med högre inkomst och individer med högre självuppskattad livstillfredsställelse är mer benägna att rekommendera Göteborg än män, äldre individer, individer med lägre inkomst och med lägre livstillfredsställelse.

I modell 3 tittar vi på sambandet mellan individens syn på stadens utveckling, om den går åt rätt eller fel håll, och individens resursområde samt övriga bakgrundsfaktorer. Vi ser att boende i resurssvaga områden är betydligt mer sannolika att svara att utvecklingen i staden går åt rätt håll i jämförelse med alla övriga resursområdeskategorier och samtliga resursområdesvariabler är statistiskt signifikanta ($p < 0,01$). Till skillnad från de två föregående regressionsmodellerna har kvinnor och de som är gifta/i partnerskap en mer negativ syn på stadens utveckling än män respektive de som inte är gifta/i partnerskap.

Tabell 3 Åsikter om Göteborg (logistiska regressionskoefficienter) 2016–2020

	Göteborg är en bra stad att bo i	Rekommendera Göteborg som boendeort	Utvecklingen i Göteborg går åt rätt håll
<i>Resurssvaga (referenskategori)</i>			
Medelresurssvaga	-0,089 (0,069)	-0,051 (0,079)	-0,215*** (0,072)
Medelresursstarka	-0,130* (0,073)	-0,054 (0,084)	-0,261*** (0,077)
Resursstarka	-0,159** (0,073)	-0,065 (0,085)	-0,337*** (0,078)
Villa/radhus	-0,241*** (0,056)	-0,148** (0,066)	-0,224*** (0,061)
Äger bostaden	0,079* (0,046)	0,072 (0,056)	0,062 (0,049)
Bor ensam	-0,176*** (0,067)	0,156** (0,078)	-0,015 (0,070)
Ålder (16–85)	-0,010*** (0,001)	-0,018*** (0,001)	-0,025*** (0,001)
Kvinna	0,192*** (0,037)	0,338*** (0,044)	-0,207*** (0,039)
Högutbildad	-0,193*** (0,039)	-0,034 (0,047)	0,050 (0,042)
<i>Ensamstående (referenskategori)</i>			
I ett förhållande	-0,321*** (0,098)	-0,107 (0,116)	-0,346*** (0,108)
Sambo	-0,292*** (0,067)	-0,023 (0,080)	-0,065 (0,069)
Gift/partnerskap	-0,218*** (0,065)	0,046 (0,077)	0,130* (0,068)
Änka/änkling	0,307** (0,121)	0,097 (0,131)	0,205 (0,142)
Hushållsinkomst (1–12, 12=Över 1 100 000 SEK)	-0,038*** (0,008)	0,035*** (0,009)	-0,018** (0,008)
Hälsotillstånd (0–10, 10=Mycket gott)	0,005 (0,011)	-0,015 (0,012)	0,030** (0,012)
Livstillfredsställelse (1–4, 4=Mycket nöjd)	0,795*** (0,035)	0,789*** (0,040)	0,464*** (0,037)
Konstant	-1,366*** (0,143)	-0,850*** (0,159)	-0,652*** (0,151)
Stadsdelar Fixed Effects	Ja	Ja	Ja
Antal svar	13 165	13 216	13 078
Pseudo R ²	0,051	0,063	0,050

Kommentar: Logistiska regressioner. Kolumn 1: Göteborg är en bra stad att bo i (beroende var.) där 1=Helt riktigt och 0= Delvis riktigt / Delvis felaktigt / Helt felaktigt. Kolumn 2: Skulle du rekommendera andra att flytta till Göteborg (beroende var.) där 1= Ja och 0=Nej / Vet ej. Kolumn 3: Tycker du att utvecklingen i Göteborg går åt rätt eller fel håll (beroende var.) där 1= Rätt håll och 0=Fel håll / Ingen uppfattning. * p <0,10 ** p <0,05 *** p <0,01. Standardfel klustrade på SDN-nivå i parentes. För mer information om kodning, se tabell 6 i appendix.

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2020.

Sammantaget kan vi se att individer i resurssvaga områden i regel är minst lika positivt inställda till sin stad, dess utveckling samt vad staden har att erbjuda som de individer som bor i mer resursstarka områden. Vi ser till och med indikationer på att de är något mer positiva till sin stad. Nedan tittar vi vidare på hur synen på sitt bostadsområde och boende skiljer sig mellan resursområden.

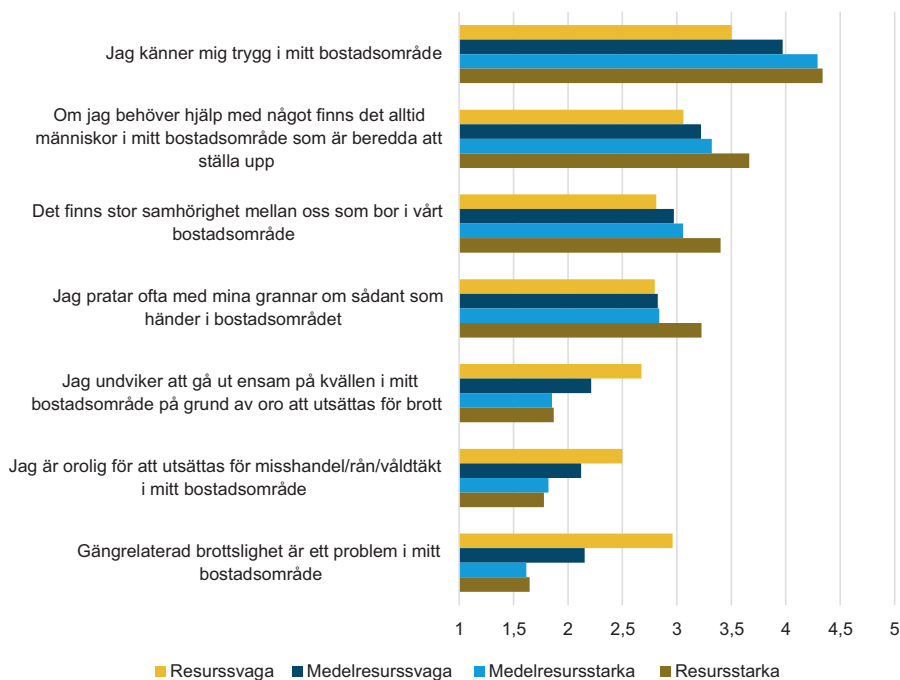
Synen på bostadsområdet

Nu lämnar vi det större perspektivet ”staden” för närområdesperspektivet och undersöker synen på det egna bostadsområdet och boendet. Eftersom individer i mer resursstarka områden (där inkomster och bostadspriser är högre) i större utsträckning har ekonomiska förutsättningar att välja sitt bostadsområde, är de sannolikt också mer nöjda med sitt område. Individer i resurssvaga områden har sämre ekonomiska förutsättningar att välja boende och bostadsområde och kan förväntas vara något mindre nöjda med sin boendesituation. Figur 2 presenterar genomsnittliga svar per resursområde på en rad påståenden om det egna bostadsområdet baserat på svarsskalan där 1 är *helt felaktigt* och 5 är *helt riktigt*.

Frågorna är i hög grad relaterade till de sociala strukturer och tidigare forskning (Hildago & Hernandez, 2001) som menar att individens koppling till sin plats i högre grad berör det absoluta närområdet. Då frågorna i figur 2 nedan fokuserar på själva närområdet och dessutom berör sociala aspekter, finns det god anledning att tro att individer i resurssvaga områden uppfattar närområdets kvaliteter som sämre jämfört med individer som bor i resursstarka områden.

Det är tydligt att det finns stora skillnader mellan resurssvaga och resursstarka områden och att individer i resurssvaga områden är mer negativt inställda till sitt bostadsområde. Individer i resurssvaga områden känner sig mindre trygga, är mer oroad för att utsättas för brott och upplever också gängproblematiken som mer påtaglig. Detta tycks även påverka friheten för individer i resurssvaga områden, såvida att man i större utsträckning inte vill gå ut ensam på kvällen (se Sahlin Lilja m fl, 2021, i denna volym).

Vi ser även skillnader mellan resursområden om vi fokuserar på påståenden som rör känslan av samhörighet i området. De som bor i resursstarka områden har mer interaktion (medelvärde 2,8 vs. 3,2) och samhörighet med grannar (2,8 vs. 3,4), och har mer tillit till sina grannars vilja att hjälpa till om så skulle behövas (3,1 vs. 3,7). Vi finner liknande mönster om vi tittar på en relaterad fråga i de lokala SOM-undersökningarna i Göteborg om tillit där respondenter tillfrågas i vilken utsträckning de kan lita på människor i sitt bostadsområde/ i allmänhet. Jämfört med individer i mer resursstarka områden, är de i resurssvaga områden i genomsnitt betydligt mindre benägna att lita på människor i allmänhet och människor i sitt eget område i synnerhet (se exempelvis Arkhede & Solevid, (2017)). Dessa skillnader i tillit mellan resursområden är statistisk säkerställda ($p < 0,000$). Resultatet som visar på lägre tillit i resurssvaga områden kan påverkas av att en större andel här är utrikesfödda (se också Rönnerstrand & Solevid, 2021, i denna volym).

Figur 2 Hur är din syn på ditt bostadsområde?

Kommentar: Enkätfrågan lyder 'Här följer några påståenden om ditt bostadsområde. Markera för varje påstående det svar som ligger närmast din egen uppfattning' där 1= 'Helt felaktigt' och 5= 'Helt riktigt'. Figuren visar genomsnittliga värden per resursområde och påstående. Påståenden 2–4 finns med i enkäten 2016–2020, N= 14 461–14 590. Påståenden 1 och 5–7 finns med i enkäten 2018–2020, Antal svarande = 8 648–8 705.

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2020.

Hur man uppfattar sitt område kan även färgas av andras syn på ens område. Tabell 4 illustrerar hur respondenterna tror att andra göteborgare uppfattar ens bostadsområde. Svaren presenteras i procent per svarsalternativ och resursområde. Vi ser en tydlig bild där de resursstarka områdena, men även de medelresursstarka, har en mycket större tilltro till att andra göteborgare har en positiv bild av den plats där de bor. Endast 1 respektive 3 procent av respondenterna i resursstarka och medelresursstarka områden tror att andra kan uppleva deras områden som mycket eller ganska negativa. För de som bor i resurssvaga områden är uppfattningen den motsatta, hela 42 procent i resurssvaga områden tror att andra har en mycket eller ganska negativ syn på deras område, medan endast 8 procent tror att andra har en mycket positiv bild av ens område. Skillnaderna mellan resursområden som visas i tabell 4 är statistiskt säkerställda, $p < 0,000$.

Tabell 4 Hur man tror att andra uppfattar ens bostadsområde, svarsfrekvens per resursområdeskategori, 2018–2020 (procent)

	Mycket negativa (%)	Ganska negativa (%)	Varken eller (%)	Ganska positiva (%)	Mycket positiva (%)	Summa (% / Antal svar)
<i>Primärområden</i>						
Resurssvaga	15	27	24	25	8	99 / 1 556
Medelresurssvaga	2	8	18	47	25	100 / 2 279
Medelresursstarka	0	3	9	46	42	100 / 2 296
Resursstarka	0	1	6	42	50	99 / 2 566
Hela Göteborg	3	8	13	42	34	100 / 8 697

Kommentar: Frågan lyder: 'Vad tror du andra som bor i Göteborg tycker om ditt bostadsområde? De flesta är:' Tabellen specificerar svarsalternativen. Tabellen visar procent per svarsalternativ och resursområde. Antal svarande=8 697. Avrundningar gör i vissa fall att summan enbart uppgår till 99 procent.

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2018–2020.

Tabell 5 Procent per resursområde som övervägt att flytta från sitt bostadsområde 2016–2017, 2020 (procent)

	Procent som är nöjd med sitt nuvarande boende	Procent som övervägt att flytta från det område där de bor
	Instämmer helt (% / Antal svar)	Ja (% / Antal svar)
<i>Primärområde</i>		
Resurssvaga	44 / 451	43 / 706
Medelresurssvaga	57 / 918	36 / 935
Medelresursstarka	64 / 1 056	31 / 806
Resursstarka	77 / 1 298	22 / 638
Hela Göteborg	62 / 3 723	32 / 3 085

Kommentar: I första kolumnen i tabellen visas procent per resursområde som instämmer helt i påståendet 'Jag är nöjd med mitt nuvarande boende'. Andra svarsalternativ är: instämmer delvis, instämmer knappast, instämmer inte alls. Antal svarande=6 002 (2016–2017). I kolumnen till höger i tabellen visas procent per resursområde som svarat Ja på enkätfrågan 'Har du under de senaste 12 månaderna övervägt att flytta från det område där du bor?'. Antal svarande=9 717 (2016–2017 och 2020).

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2017 och 2020.

Slutligen tittar vi på hur pass nöjd man är med sitt boende samt funderingar kring att flytta därifrån (tabell 5). Vad beträffar nöjdhet med sitt boende ser vi stora och statistiskt säkerställda skillnader mellan resursområden ($p < 0,000$). Endast 44

procent i resurssvaga områden är helt nöjda med sitt nuvarande boende att jämföras med 77 procent i resursstarka områden. De som bor i resurssvaga områden har också under de senaste tolv månaderna i högre grad övervägt att flytta från sitt bostadsområde. Hela 43 procent av respondenterna uppger att så är fallet, vilket kan jämföras med 22 procent i de resursstarka områdena (skillnader mellan resursområden är statistiskt säkerställda, $p < 0,000$).

Precis som tidigare väljer vi att utveckla detta resonemang ytterligare genom att testa tre av ovan visade samband i regressionsanalyser med flera adderade förklarandevariabler. Vi kodar om de beroende variablerna så att de tar värdet 1 eller 0, (specificerat mer nedan), och testar sambanden genom logistiska regressionsmodeller. Vi inkluderar samma kontrollvariabler som i föregående regressionsanalyser, se ovan för en mer detaljerad beskrivning av dem. Resultaten presenteras i tabell 6.

I modell 1 låter vi frågan "Vad tror du att andra göteborgare tycker om ditt bostadsområde?" vara beroende variabel där 1=De är mycket/ganska positiva och 0= De är mycket/ganska negativa /varken positiva eller negativa. Resultaten visar tydligt att individer i såväl medelresurssvaga, medelresursstarka och resursstarka områden är mer benägna att tro att andra göteborgare har en positiv åsikt om deras område än individer i resurssvaga områden. Individer i resursstarka områden är mest sannolika att svara att andra har en positiv syn på deras område, följt av individer i medelresursstarka områden. Alla resursområdesvariabler är statistiskt signifikanta.

Vi finner liknande resultat på resursområdesnivå i modell 2 där vi tittar på sannolikhet att instämma helt (=1 i analysen) i påståendet "Jag är nöjd med mitt nuvarande boende". Individer i såväl medelresurssvaga, medelresursstarka som i resursstarka områden är mer sannolika att vara nöjda med sin boendesituation än individer i resurssvaga områden, där individer i resursstarka områden är de som är mest troliga att vara nöjda med sitt boende. Sambanden är statistiskt säkerställda.

I modell 3 undersöker vi hur funderingar på att flytta från sitt bostadsområde varierar på resursområdesnivå när vi kontrollerar för övriga förklarandevariabler. Här är koefficienterna för resursområdesvariablerna negativa och statistiskt signifikanta, vilket innebär att individer i medelresurssvaga, medelresursstarka och resursstarka områden är mindre sannolika att vilja flytta från sitt område jämfört med individer i resurssvaga områden. Individer i resursstarka områden är minst sannolika att överväga en flytt från området.

Resultaten i regressionsanalyserna överensstämmer alltså med de deskriptiva sambanden i tabellerna ovan även när vi kontrollerar för en rad potentiella förklaringsvariabler. Vad gäller resultaten för övriga förklaringsfaktorer ser vi att individer i villa/radhus, individer som äger sin bostad och individer med högre självskattad livstillfredsställelse är mer troliga att vara nöjda med sitt boende, uppleva att andra har en positiv syn på deras bostadsområde och mindre troliga att överväga att flytta från sitt område.

Tabell 6 Åsikter om sin boendesituation (logistiska regressionskoefficienter) 2016–2020

	Andra har en positiv syn på mitt område	Jag är nöjd med mitt boende	Jag har funderat på att flytta från området där jag bor
<i>Resurssvaga (referenskategori)</i>			
Medelresurssvaga	0,902*** (0,103)	0,333*** (0,114)	-0,248*** (0,088)
Medelresurstarka	1,575*** (0,118)	0,442*** (0,124)	-0,384*** (0,095)
Resurstarka	2,544*** (0,127)	0,727*** (0,126)	-0,547*** (0,096)
Villa/radhus	0,433*** (0,101)	0,463*** (0,101)	-0,512*** (0,078)
Äger bostaden	0,374*** (0,084)	1,032*** (0,078)	-0,350*** (0,060)
Bor ensam	-0,054 (0,112)	-0,023 (0,113)	0,052 (0,086)
Ålder (16–85)	0,005** (0,002)	0,023*** (0,002)	-0,028*** (0,002)
Kvinna	-0,010 (0,066)	0,121* (0,064)	0,013 (0,049)
Högutbildad	0,181** (0,071)	-0,261*** (0,069)	0,085 (0,052)
<i>Ensamstående (referenskategori)</i>			
I ett förhållande	-0,258* (0,136)		-0,026 (0,133)
Sambo	-0,064 (0,117)	-0,272** (0,110)	0,308*** (0,085)
Gift/partnerskap	0,101 (0,113)	-0,241** (0,109)	-0,035 (0,085)
Änka/änkling	0,181 (0,219)	0,189 (0,220)	0,061 (0,181)
Hushållsinkomst (1–12, 12=Över 1 100 000 SEK)	-0,037** (0,014)	-0,002 (0,014)	0,050*** (0,010)
Hälsotillstånd (0–10, 10=Mycket gott)	0,010 (0,019)	0,041** (0,019)	-0,001 (0,015)
Livstillfredsställelse (1–4, 4=Mycket nöjd)	0,495*** (0,059)	0,862*** (0,062)	-0,482*** (0,046)
Konstant	-3,181*** (0,244)	-4,733*** (0,260)	2,622*** (0,189)
Stadsdelar Fixed Effects	Ja	Ja	Ja
N	7751	5440	8813
Pseudo R ²	0,288	0,177	0,103

Kommentar: Logistiska regressioner. Kolumn 1: 'Vad tror du att andra göteborgare tycker om ditt bostadsområde' (beroende var.) där 1=De är mycket/ganska positiva och 0= De är mycket/ganska negativa /varken positiva eller negativa. Kolumn 2: 'Jag är nöjd med mitt nuvarande boende' (beroende var.) där 1= Instämmer helt och 0= Instämmer delvis / Instämmer knappast /Instämmer inte alls. Kolumn 3: 'Har du under de senaste 12 månaderna övervägt att flytta från det område där du bor' (beroende var.) där 1= Ja och 0=Nej. * p <0,10 ** p <0,05 *** p <0,01. Standardfel klustrade på SDN-nivå i parentes. För mer info om kodning, se tabell 6 i appendix

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2018–2020 / 2016–2017 / 2016–2017 och 2020.

Diskussion

I detta kapitel undersöker vi om upplevelsen av Göteborg är densamma oavsett vilket kvarter man bor i. Vi analyserar både uppfattningen om staden som helhet och synen på sitt direkta närområde. Baserat på tidigare forskning kan man förvänta sig att individer har lättare att se fysiska kvaliteter som hela staden har att erbjuda medan sociala kvaliteter är starkare kopplade till närområdet. Vi studerar dessa frågor med hjälp av enkätdata från de lokala SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2020 riktad mot individer som bor i Göteborgs Stad.

Mycket av det vi finner är enligt förväntan. Individer i resursstarka områden känner sig tryggare i sitt bostadsområde och vågar i större utsträckning röra sig ute under kvällstid. De är inte lika rädda för att råka ut för ett brott och upplever i högre grad att grannar skulle ställa upp för dem vid behov. Individer i resurssvaga områden är i stället mindre benägna att uppfatta sitt närområde som en trygg plats och väsentligt fler har funderat på att flytta därifrån. De upplever också att individer utanför deras bostadsområde har en mer negativ uppfattning om området. Dessa skillnader mellan olika resursområden ter sig som förväntat. Andra skillnader resursområden emellan är mer överraskande, och främst svaren på de frågor som rör synen på Göteborg som helhet. I en rad frågor tenderar individer i resurssvaga områden att ge Göteborg ett högre betyg än de som bor i resursstarka områden. De anser i högre grad att Göteborg är en vacker stad och något att vara stolt över. De anser även i högre utsträckning att staden är jämlik och är mer positivt inställda till den service som erbjuds såsom skola, vård och kollektivtrafik.

Det är dock svårt att dra några direkta slutsatser om varför vi ser detta mönster eftersom det kan finnas flertalet bakomliggande faktorer som påverkar. Det kan dels bero på att förväntningarna ser olika ut där de som bor i resursstarka områden också förväntar sig mer av sin stad. Det skulle också kunna bero på att resurser som satsas i socioekonomiskt utsatta områden uppfattats som positiva och att saker och ting rör på sig i rätt riktning. Det skulle också kunna bero på en uppfattning om att stadens utbud ses ur ett vidare geografiskt perspektiv, som även innefattar områdena bortom det egna närområdet. Med andra ord, även om det som erbjuds i närområdet är begränsat så har staden ändå mycket att erbjuda bortom individens direkta närmiljö. Det som talar för denna förklaring är att en relativt stor andel av respondenterna i resurssvaga områden har en positiv bild av Göteborg *samtidigt* som de under de senaste 12 månaderna funderat på att flytta från sitt bostadsområde. Ett sådant samband skulle också kunna förklaras av att frågorna som rör Göteborgs kvaliteter är aspekter som kanske bör ses i ett vidare geografiskt perspektiv än den direkta närmiljön. Samtidigt förklarar det inte varför de som bor i resurssvaga områden rankar det som Göteborg har att erbjuda *högre* än vad de som bor i resursstarka områden gör.

Den stora vattendelaren tycks dock vara tryggheten och tilliten – faktorer som i högre grad är kopplade till sociala strukturer. Här målas det upp en tydlig bild

av att de resurssvaga områdena anser situationen vara sämre. Man känner sig mindre trygg, man känner att det är mindre sannolikhet att få hjälp vid behov, man undviker i högre grad att gå ut ensam och man anser i högre utsträckning att gängrelaterad brottslighet är ett problem i bostadsområdet. Man är också mindre benägen att lita på andra, både i det egna närområdet och i allmänhet vilket också diskuteras av Rönnerstrand och Solevid i denna volym (2021).

Sammantaget är alltså individer i resurssvaga områden minst lika nöjda (om inte mer nöjda) med Göteborg som stad, samtidigt som de i högre grad önskar komma bort från sitt närområde. Detta resultat är delvis i linje med tidigare forskning som visar på hur individer i socioekonomiskt utsatta områden väljer att flytta till ett annat område när inkomsten ger dem möjlighet. Resultatet av detta är att det i Göteborg, som i så många andra städer, finns en risk att socioekonomiskt svaga områden alltjämt förblir svaga. När inkomsterna ökar stannar man inte kvar och höjer den genomsnittliga standarden utan de används snarare som en biljett därför. När möjligheten finns väljs ett område som tillfredsställer de preferenser som den nya budgeten tillåter, vilket ofta är ett område som ger bättre förutsättningar.

Sammanfattningsvis har göteborgarna ändå en relativt stor samsyn på sin stad. Faktorer som rankas högt av individer i resurssvaga områden rankas också relativt högt av individer i resursstarka områden. Individer är i allmänhet mer benägna att ranka faktorer som restauranger och serveringar högt. Man säger att staden kan erbjuda många platser att träffa vänner, att det är en bra stad att bo i och att den är vacker. Man är också i allmänhet mindre benägen att tycka att staden levererar då det gäller trygghet och säkerhet, skolor, jämlikhet, sjukvård och ekonomi i allmänhet. Så även om resursstyrkan i området man bor i delvis färgar i vilken grad man uppfattar dessa faktorer som positiva, så finns det ändå i grund och botten en slags gemensam bild av stadens styrkor och svagheter.

Noter

- ¹ Stadsdelsnämnder fanns som politiska, geografiska enheter under samtliga SOM-undersökningar som denna analys bygger på, men försvann vid årsskiftet 2020/2021.
- ² I vissa delar av analysen lyfter vi även upp svaren för hela stadsdelen, eftersom individer i ett resurssvagt område i en socio-ekonomiskt stark stadsdel, kan ha möjlighet att utnyttja vissa faktorer som den stadsdelen har att erbjuda – även om det inte ligger i den alldeles direkta närmiljön.
- ³ Svar för stadsdelar återfinns i appendix.
- ⁴ Vi klustrar även standardfelen på stadsdelsnivå.

Referenser

- Solevid, Maria & Sofia Arkhede (2017). *SOM-undersökningen i Göteborg 2016*. SOM-rapport nr 2017: 31.
- Chetty, Raj, Nathaniel Hendren, Patrick Kline & Emmanuel Saez (2014). Where Is the Land of Opportunity? The Geography of Intergenerational Mobility in the United States. *The Quarterly Journal of Economics*, 129(4), 1553-1623.
- Cortright, Joe & Dillon Mahmoudi (2014). Lost in Place: Why the persistence and spread of concentrated poverty – not gentrification – is our biggest urban challenge. *CityReport*, Tillgänglig från: https://cityobservatory.org/wp-content/uploads/2014/12/LostinPlace_12.4.pdf
- Diamond, Rebecca (2016). The Determinants and Welfare Implications of US Workers' Diverging Location Choices by Skill: 1980–2000. *American Economic Review*, 106(3), 479-524.
- Giuliani, Maria Vittoria (2003). Theory of attachment and place attachment, I M. Monnes, T. Lee, M. Bonaiuto (Eds.). *Psychological theories for environmental issue, Ashgate, Hants*. 137-170.
- Mellander, Charlotta, Richard Florida & Kevin Stolarick (2011). Here to stay – the effects of community satisfaction on the decision to stay. *Spatial Economic Analysis*, 6(1), 5-24.
- Florida, Richard, Charlotta Mellander & Kevin Stolarick (2011) Beautiful places: the role of perceived aesthetic beauty in community satisfaction, *Regional Studies*, 45(1), 33-48.
- Florida, Richard (2017). *The new urban crisis: Gentrification, housing bubbles, growing inequality, and what we can do about it*. Simon and Schuster.
- Freeman, Lance (2005). Displacement or succession? Residential mobility in gentrifying neighborhoods. *Urban Affairs Review*, 40(4), 463-491.
- Freeman, Lance & Frank Braconi. (2004). Gentrification and displacement New York City in the 1990s. *Journal of the American Planning Association*, 70(1), 39-52.
- Glaeser, Edward, Matt Resseger & Kristina Tobio (2009). Inequality in Cities. *Journal of Regional Science*, 49:4, 617-646.
- Hidalgo, M. Carmen & Bernardo Hernandez (2001). Place attachment: Conceptual and empirical questions. *Journal of environmental psychology*, 21(3), 273-281.
- Lewicka, Maria. (2010). What makes neighborhood different from home and city? Effects of place scale on place attachment. *Journal of environmental psychology*, 30(1), 35-51.
- Mellander, Charlotta, Richard Florida & Kevin Stolarick (2011). Here to stay—the effects of community satisfaction on the decision to stay. *Spatial Economic Analysis*, 6(1), 5-24.
- Morretti, Enrico (2012) *The New Geography of Jobs*, New York: Houghton Mifflin Harcourt.

- Piketty, Thomas (2014) *Capital in the Twenty-First Century*, Cambridge, MA: Belknap Press.
- Rönnerstrand, Björn & Maria Solevid (2021). Förtroende och tillit i en segregerad stad. I Björn Rönnerstrand, Maria Solevid & Henrik Oscarsson (red) *Hög tid för Göteborg*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Sahlin Lilja, Hanna, Sebastian Lundmark & Frida Sandelin (2021). (O)trygghet i Göteborg? Från kust till inland, I Rönnerstrand, Björn, Maria Solevid & Henrik Oscarsson (red). *Hög tid för Göteborg*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Strömblad, Per (2003) Politik på stadens skuggsida, Doktorsexamen vid Uppsala universitet.

APPENDIX

Tabell 1 Andel respondenter per stadsdel som instämmer helt i påståendet om Göteborg (procent)

	Angered	Östra Göteborg	Örgryte-Härlanda	Centrum	Majorna-Linné
är en bra stad att bo i	57	57	55	56	54
har ett bra företagsklimat	30	31	25	24	20
har en fungerande kollektivtrafik	40	30	26	24	22
har en god ekonomi	23	20	12	12	9
har ett rikt kulturutbud	45	44	41	40	40
har bra grundskolor	22	20	12	11	8
har bra sjukvård	26	23	19	19	16
är en miljövänlig stad	25	20	12	14	10
har många platser där man kan träffa vänner	51	52	53	55	55
har många bra restauranger och serveringar	61	63	67	70	70
är en trygg och säker stad	15	15	9	9	9
har ett gott rykte internationellt	33	35	28	29	28
har en god entreprenörsanda	23	24	20	19	16
är en jämlik stad	24	20	13	14	10
är en stad att vara stolt över	48	45	37	38	34
är en vacker stad	66	61	48	47	44

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2020.

Tabell 1 forts. Andel respondenter per stadsdel som instämmer helt i påståendet om Göteborg (procent)

	Askim- Frölunda- Högsbo	Västra Göteborg	Västra Hisingen	Lundby	Norra Hisingen
är en bra stad att bo i	53	51	54	53	51
har ett bra företagsklimat	27	23	29	27	28
har en fungerande kollektivtrafik	26	21	26	26	32
har en god ekonomi	13	11	15	13	14
har ett rikt kulturutbud	40	37	37	40	40
har bra grundskolor	13	15	17	11	17
har bra sjukvård	20	19	19	18	19
är en miljövänlig stad	15	12	17	14	16
har många platser där man kan träffa vänner	53	53	50	54	51
har många bra restauranger och serveringar	66	69	66	67	65
är en trygg och säker stad	10	7	9	8	9
har ett gott rykte internationellt	27	25	28	26	28
har en god entreprenörsanda	19	17	21	18	21
är en jämlik stad	13	12	17	14	16
är en stad att vara stolt över	37	38	40	38	42
är en vacker stad	55	51	57	50	57

Kommentar: Varje påstående har följande fyra svarsalternativ: 'Helt felaktigt', 'Delvis felaktigt', 'Delvis riktig' och 'Helt riktigt'. Figuren visar andel per stadsdel och påstående som svarat 'Helt riktigt'. Påståendet 'Göteborg är en vacker stad' finns inte med i SOM-undersökningen 2016 (Antal svarande=11 405). För resterande påståenden är antal svarande mellan 13 328 och 14 821.

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2020.

Tabell 2 Uppfattning om Göteborgs utveckling och om en skulle rekommendera Göteborg som bostadsort. Svardsdistribution per stadsdel (procent)

	Allmänt sett, tycker du att utvecklingen i Göteborg går åt rätt håll eller åt fel håll?			Skulle du rekommendera andra att flytta till Göteborg?		
	Åt rätt håll (%)	Åt fel håll (%)	Ingen uppfattning (%)	Ja (%)	Nej (%)	Vet ej (%)
<i>Stadsdelsnämndsområden</i>						
Angered	42	27	30	69	8	24
Östra Göteborg	36	32	32	72	6	22
Örgryte-Härlanda	32	39	29	78	7	15
Centrum	33	39	27	80	6	15
Majorna-Linné	31	41	28	79	6	15
Askim-Frölunda-Högsbo	30	42	29	76	6	18
Västra Göteborg	30	47	24	75	6	19
Västra Hisingen	29	42	29	71	6	22
Lundby	32	38	30	77	6	17
Norra Hisingen	33	37	30	72	6	21

Kommentar: Antal svarande=14 663 (Göteborgs utveckling), antal svarande = 14 751 (Rekommendera Göteborg som bostadsort).

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2020.

Tabell 3 Hur är din syn på ditt bostadsområde?

	Angered	Östra Göteborg	Örgryte-Härlanda	Centrum	Majorna-Linné	Frölunda Högsbo	Västra Göteborg	Västra Hisingen	Lundby	Norra Hisingen
Jag känner mig trygg i mitt bostadsområde	3,75	3,71	4,34	4,18	4,09	4,06	4,25	4,07	4,00	3,99
Om jag behöver hjälp med något finns det alltid människor i mitt bostadsområde som är beredda att ställa upp	3,38	3,20	3,29	3,07	3,24	3,39	3,79	3,56	3,21	3,49
Det finns stor samhörighet mellan oss som bor i vårt bostadsområde	3,14	2,94	3,05	2,78	3,01	3,14	3,52	3,31	2,94	3,21
Jag pratar ofta med mina grannar om sådant som händer i bostadsområdet	3,06	2,78	2,85	2,65	2,82	3,02	3,36	3,15	2,78	3,10
Jag undviker att gå ut ensam på kvällen i mitt bostadsområde på grund av oro att utsättas för brott	2,48	2,52	1,84	1,98	1,97	2,16	1,96	2,02	2,18	2,28
Jag är orolig för att utsättas för misshandel/rån/våldtäkt i mitt bostadsområde	2,27	2,34	1,79	2,00	1,99	2,04	1,77	1,93	2,12	2,09
Gängrelaterad brottslighet är ett problem i mitt bostadsområde	2,61	2,50	1,51	1,70	2,03	1,20	1,95	2,18	2,04	2,18

Kommentar: Frågan lyder 'Här följer några påståenden om ditt bostadsområde. Markera för varje påstående det svar som ligger närmast din egen uppfattning' där 1= 'Helt felaktigt' och 5= 'Helt riktigt'. Figuren visar genomsnittliga värden per resursområde och påstående. Påståenden 2-4 finns med i enkäten 2016-2020, antal svarande= 14 461-14 590. Påståenden 1 och 5-7 finns med i enkäten 2018-2020, antal svarande = 8 648-8 705.

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016-2020.

Tabell 4 Hur man tror att andra uppfattar ens bostadsområde, svarsfrekvens per stadsdel i (procent)

Stadsdel	Mycket negativa (%)	Ganska negativa (%)	Varken eller (%)	Ganska positiva (%)	Mycket positiva (%)
Angered	15	24	21	27	13
Östra Göteborg	8	23	24	33	12
Örgryte-Härlanda	0	1	7	46	46
Centrum	0	1	7	48	45
Majorna-Linné	0	2	6	44	49
Askim-Frölunda-Högsbo	1	6	20	45	28
Västra Göteborg	2	7	7	37	46
Västra Hisingen	12	14	10	35	29
Lundby	2	9	17	43	29
Norra Hisingen	3	12	25	44	16

Kommentar: Frågan lyder: 'Vad tror du andra som bor i Göteborg tycker om ditt bostadsområde? De flesta är' med i tabellen specificerade svarsalternativ. Tabellen visar procent per svarsalternativ och stadsdel. Antal svarande=8 701.

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2018–2020.

Tabell 5 Procent per stadsdel som är nöjd med sitt boende samt som har övervägt att flytta från sitt bostadsområde

Stadsdel	Procent som är nöjd med sitt nuvarande boende	Procent som övervägt att flytta från det område där de bor
	Instämmer helt (%)	Ja (%)
Angered	49	39
Östra Göteborg	47	43
Örgryte-Härlanda	62	33
Centrum	64	31
Majorna-Linné	59	33
Askim-Frölunda-Högsbo	64	28
Västra Göteborg	75	24
Västra Hisingen	65	29
Lundby	61	33
Norra Hisingen	64	31

Kommentar: I första kolumnen i tabellen visas procent per SDN som instämmer helt i påståendet 'Jag är nöjd med mitt nuvarande boende'. De andra svarsalternativen är: 'instämmer delvis', 'instämmer knappast', 'instämmer inte alls'. Antal svarande=5 524–6 006 (2016–2017). I kolumnen till höger i tabellen visas procent per stadsdel som svarat 'Ja' på enkätfrågan 'Har du under de senaste 12 månaderna övervägt att flytta från det område där du bor?'. Antal svarande=9 893 (2016–2017 och 2020).

Källa: SOM-undersökningarna i Göteborg 2016–2017 och 2020.

Tabell 6 Variabelbeskrivning

Variabel	Förklaring
Resurssvag Medelresurssvaga Medelresurstarka Resurstarka	Resursområdeskategori vilken individen bor i=1 0=annars Resurssvag är referenskategori vilken de övriga jämförs med.
Villa/radhus	Om individen vid tidpunkten för undersökningen bor i villa/ radhus=1 0=annars
Äger bostaden	Om individen eller någon i hushållet vid tidpunkten för undersökningen äger individens boende=1 0=annars
Bor ensam	Om individen bor ensam i hushållet=1 0=annars
Ålder	Individens ålder
Kvinna	Om individen är kvinna= 1 0= annars
Högutbildad	Om individen har en eftergymnasial utbildning på minst tre år=1 0=annars
Ensamstående I ett förhållande Sambo Gift/partnerskap Änka/änkling	Individens civilstånd=1 0=annars Ensamstående är referenskategori vilken de övriga jämförs med.
Hushållsinkomst	Hushållets inkomst i 12 kategorier: <100 000 101 000–200 000 201 000–300 000 301 000–400 000 401 000–500 000 501 000–600 000 601 000–700 000 701 000–800 000 801 000–900 000 901 000–1 000 000 1 001 000–1 100 000 >1 100 000
Hälsotillstånd	Svar på frågan hur individen bedömer sitt allmänna hälsotillstånd. 11 kategorier där, 0=mycket dåligt och 10=mycket gott
Livstillfredsställelse	Svar på frågan om hur nöjd individen på det hela taget är med livet. 4 kategorier där, 1=mycket nöjd 2=ganska nöjd 3=inte särskilt nöjd 4=inte alls nöjd

*All data är hämtade från SOM-undersökningarna i Göteborg

